

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	976 619 005
Organisasjonsform:	Stiftelse
Foretaksnavn:	STIFTELSEN MUSIKKSELSKAPET HARMONIEN
Forretningsadresse:	Edvard Griegs plass 1 5015 BERGEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei
-----------------------	-----

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Bente Svendsen Sælen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	19.02.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 05.07.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Annen driftsinntekt	2	217 005 000	208 333 000
Sum inntekter		217 005 000	208 333 000
Kostnader			
Lønnskostnad	3,4	153 361 000	140 693 000
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	1 504 000	1 404 000
Annen driftskostnad	6	68 570 000	70 293 000
Sum kostnader		223 435 000	212 390 000
Driftsresultat		-6 430 000	-4 057 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		2 191 000	562 000
Sum finansinntekter		2 191 000	562 000
Annen finanskostnad		128 000	972 000
Sum finanskostnader		128 000	972 000
Netto finans		2 063 000	-410 000
Ordinært resultat før skattekostnad		-4 367 000	-4 467 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		-4 367 000	-4 467 000
Årsresultat		-4 367 000	-4 467 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	9 633 000	9 633 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	5	20 169 000	20 535 000
Sum varige driftsmidler		29 802 000	30 168 000
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer	8	2 500 000	2 500 000
Sum finansielle anleggsmidler		2 500 000	2 500 000
Sum anleggsmidler		32 302 000	32 668 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer		128 000	2 607 000
Andre fordringer		10 129 000	1 703 000
Sum fordringer		10 257 000	4 310 000
Investeringer			
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	10	13 083 000	20 205 000
Sum investeringer		13 083 000	20 205 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	13 555 000	26 803 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		13 555 000	26 803 000
Sum omløpsmidler		36 895 000	51 318 000
SUM EIENDELER		69 197 000	83 986 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	11	-1 879 000	2 488 000
Sum innskutt egenkapital		-1 879 000	2 488 000
Sum egenkapital		-1 879 000	2 488 000
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	4	26 194 000	20 758 000
Sum avsetninger for forpliktelser		26 194 000	20 758 000
Annen langsiktig gjeld			
Sum langsiktig gjeld		26 194 000	20 758 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 603 000	5 086 000
Skyldige offentlige avgifter		8 056 000	7 177 000
Annen kortsiktig gjeld		30 223 000	48 477 000
Sum kortsiktig gjeld		44 882 000	60 740 000
Sum gjeld		71 076 000	81 498 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		69 197 000	83 986 000

Styre- og virksomhetsberetning 2023

SAMFUNNSROLLE

Musikkelskapet Harmonien er Bergen og Vestlandets største og viktigste produsent og formidler av klassisk musikk. Bergen Filharmoniske Orkester fremfører kunstmusikk av høy kvalitet i Bergen, regionalt, nasjonalt og internasjonalt og musikkelskapet ønsker å gjøre denne musikken tilgjengelig for et bredest mulig publikum. Vi har dessuten som mål å fremme og utvikle interessen for symfonisk musikk i landet vårt og ønsker å bidra til fornyelse og utvikling av kunstformen.

Som et av landets musikalske flaggskip er Bergen Filharmoniske Orkester toneangivende på sitt felt gjennom i hovedsak symfoniske konserter, men også opera og andre konserttyper i ulike formater, hvorav flere i samarbeid med andre institusjoner. Musikkelskapet har et omfattende formidlingsprogram, særlig overfor barn, unge og studenter.

Musikkelskapets hovedarena er Grieghallen i Bergen, men et antall konserter er lagt til andre spillesteder i og utenfor Bergen, hovedsakelig på Vestlandet. Bergen Filharmoniske Orkester har en omfattende turnevirksomhet utenlands. Orkesteret gjør flere CD-produksjoner årlig, og mange av konsertene blir overført av NRK. Gjennom vår egen strømmetjeneste, bergenphilive.no, blir en rekke av konsertene formidlet til et nasjonalt og et internasjonalt publikum.

Selskapets virksomhet omfatter også Bergen Filharmoniske Kor og Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester og har et nært samarbeid med Bergen Nasjonale Opera, Edvard Grieg Korene og Festspillene i Bergen.

Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien er medeier i det nyetablerte selskapet Grieghallen Utbygging as, som driver prosjektutviklingen for nytt musikkteater- og konserthus på Edvard Griegs plass. Selskapet er medstifter av Bergen Nasjonale Opera og Edvard Grieg Korene.

Musikken og publikumsmøtene

Pandemiens ettervirkninger har gitt følger også for driftsåret 2023. De overordnede utfordringene har som for 2022 vært å gjenoppta den kunstneriske virksomheten til et normalnivå og å gjeninnhente publikum til konsertsalen. Det har derfor også i 2023 vært lagt ned betydelig innsats og store ressurser i markedsføring, kommunikasjon og generelt publikumsarbeid. Samtidig har det avtegnet seg nye bruker- og adferdsmønstre. Publikum synes å være mer selektiv og kjøpsbeslutninger tas oftere tett opp mot konsertdato. I tillegg virker stigende renter og priser i samfunnet inn på publikums privatøkonomi og forbruksprioriteringer. Disse faktorer har samlet sett en negativ innvirkning på muligheten for full gjenerobring av publikum. Vi har derfor oftere enn pre pandemi erfart svingninger i publikumsbesøket. Vi har lenge vært tydelig på at det vil måtte ta tid innen vi fullt og helt er tilbake «på normalen» pre pandemi. På denne bakgrunn er vi derfor meget tilfreds med at vi kan melde om et samlet publikumstall for året på 118.525, noe som ligger bare omlag 10% lavere enn nivået pre pandemi. Andelen publikum på konserter for barn, unge og studenter utgjør 28.613, dvs 24% av samlet publikum. De levende publikumsmøtene i 2023 summerer seg til 112 konserter og forestillinger, og 97 formidlingsarrangementer, totalt 209. Tilsvarende tall for siste hele år før pandemien (2019) var hhv 118, 149 og 267. De noe lavere tallene forklares også ved nødvendige reduksjoner i aktiviteten pga selskapets strammere finansielle situasjon.

Høydepunkter

Etter en over 20 år lang tradisjon med «BTs Ønskekonsert» som musikalsk start på det nye året, ble Harmoniens egen «Nyttårskonsert» introdusert med stor suksess. Deretter var det duket for fjorårets største satsning og absolutte høydepunkt, Richard Wagners episke «Parsifal» som scenisk konsert, med sjefdirigent Edward Gardner i spissen for det store musikalske apparatet og Stuart Skelton i tittelrollen. Året ble i det hele preget av flere store operasatsninger. I samarbeid med Bergen

Side 1 av 9

Nasjonale Opera ble Dvoraks Rusalka og Janaceks Katya Kabanova fremført fullscenisk. Som Festspillenes åpningsforestilling ble Puccinis Tosca oppført konsertant, med Lise Davidsen, Freddie de Tommaso og Bryn Terfel i hovedrollene. Og endelig, i desember ble Strauss' Elektra fremført konsertant, med Irene Theorin i tittelrollen. Edward Gardner dirigerte også her. Han tok over på svært kort varsel, idet Berlinfilharmoniens sjefdirigent Kirill Petrenko rett før prøvestart dessverre ble syk og måtte si fra seg oppgaven. Disse spesielle operasatsningene har vært kunstnerisk og musikalsk utviklende for orkesteret og har gitt Bergen og Vestland musikalske opplevelser som ikke tidligere har vært mulig å tilby. Disse satsningene har også bidratt til å bygge kulturbyen Bergens internasjonale omdømme. Vi takker for generøs støtte fra flere hold, i særdeleshet fra Trond Mohn!

Bergen og Bergen Filharmoniske Orkesters internasjonale omdømme ble også befestet gjennom en ny suksessfull turné til Tyskland og Belgia i februar. Også denne gang med sjefdirigent Edward Gardner. Orkesteret gjestet på ny den spektakulære Elbphilharmonie i Hamburg, der vår konsert dessuten inngikk i programmet til en næringslivskonferanse og promotering av Bergen og Vestlandet som turistdestinasjon. Videre konserter omfattet fremstående konserthus i Frankfurt, Antwerpen, Coesfeld, Dortmund og Essen. Fiolinisten Augustin Hadelich og pianisten Vikingur Olafsson medvirket som solister på turnéen.

Årets viktigste satsning for å nå ut til et bredt og mangfoldig publikum er de to sommerkonsertene i friluft, denne gang i den gjenåpnede Nygårdsparken. Denne nå mer enn ti år lange tradisjonen har i alle år vært muliggjort med støtte fra Trond Mohn. Mange tusen fant veien til konsertene hver kveld, til dels i stritt bergensk regnvær. For første gang gjennomførte vi også en formiddagskonsert for barn og familier i parken, noe som ytterligere utvidet kontaktflaten mot publikum. Det samme gjelder for sesongen øvrige familiekonserter, foruten filmmusikk og filmkonserter. Musikk av John Williams og videreføring av Star Wars-serien ble store publikumssuksesser.

Orkesteret har videreført sin Mozart-serie av konserter og innspillinger med pianisten Dejan Lazik og tidligmusikk-spesialisten Jan Willem de Vriend, som nå har fått tittel som kunstnerisk samarbeidspartner med Bergen Filharmoniske Orkester. Denne satsningen er med på å tilføre orkesteret en større stilistisk bredde og dypere stilforståelse innenfor det wienerklassiske repertoaret. 150-års jubileet for komponisten Sergej Rakhmaninov ble behørig feiret med en to ukers Rakhmaninov-festival i november. To av klaverkonsertene med Kirill Gerstein og Sir Stephen Hough som solister, symfoni nr 2, korsymfonien Klokkene og hans Vesper ble fremført. I tillegg til Edward Gardner dirigerte også orkesterets første gjestedirigent, Sir Mark Elder.

Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester har hatt stor aktivitet, med egne konserter både i Musikkelskapet Harmoniens sesong, under Festspillene og ved gjestespill i Oslo med «Ringene uten ord» og på turné i Spania med tre konserter. BFUngs faste dirigent gjennom mer enn 20 år, Kjell Seim, ble behørig hyllet ved konsert i Grieghallen i oktober.

Formidling og talentutvikling

Selskapets formidlingsprogram retter seg i hovedsak mot barn, unge og studenter, men også mot det almene publikum. Kjernen er «Bli inspirert!», som gjennomføres i samarbeid med Den kulturelle skolesekken i Bergen kommune, der vi hvert år når de aller fleste 6. klasser i Bergen gjennom oppsøkende klassetime med vår orkesterpedagog og påfølgende konsert i Grieghallen med orkesteret. Jevnlig tilbyr vi også program for andre alderstrinn i grunnskolen. I 2023 var det forestillingen «Lyset er det eneste som er svart». Videre gjennomførte vi komposisjonsprosjektet «Skapia» for ungdomsskoleelever. Konserterne i Forum på Danmarks plass har vist seg særlig velegnet til formålet.

Side 2 av 9

Familiekonsertene på lørdager er godt innarbeidet som formidlingskonsept. Høsten første familiekonsert var nyvinningen «Sangskatten», og med babysang i foajeen i forkant. Foruten kreative konsertprogram legger vi stor vekt på involverende aktiviteter og tilpasset servering i foajeen i forkant av familiekonsertene.

Grieghallens foajé utmerker seg også ved sin velegnethet for konsertintroduksjoner og kammermusikalske etterspill. Disse «Tett på» - randarrangementene i for- og etterkant av konsertene står frem som selvstendige opplevelser som ofte samler mange hundre publikummere. For studentsegmentet i Bergen arrangerer vi både egne konserter og arrangementer og gir meget gunstige billetttilbud. For sosialt vanskeligstilte og flyktninger samarbeider vi med Robin Hood-huset, Kirkens Bymisjon, Røde Kors og Flyktningeorganisasjoner i Bergen.

Digital kommunikasjon er ofte nøkkelen til å nå frem. Vi arbeider kontinuerlig med å senke terskelen inn til konsertsalen og bygge ned mulige barrierer for konsertbesøk. Dette innbefatter også vurdering av hvilke sosiale kjøreregler som skal kommuniseres til publikum.

Musikkelskapet Harmonien har over tid bygget opp og tar del i et omfattende talentprogram for orkestermusikere, dirigenter og solister. BFUng - Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester utgjør den løpende hovedaktiviteten gjennom månedlige helgesamlinger og minst to fulle produksjonsuker som inkluderer en konsert både høst og vår i musikkelskapets sesong. BFUng består nå av 130 unge musikk talenter mellom 15 og 25 år fra hele Sør-Norge. Mange av BFOs musikere tar del i talentutviklingen gjennom coaching på individuell basis og på gruppenivå, og det arrangeres jevnlig mesterklasser, seminarer og prøvespilltrening. BFUng er støttet av Trond Mohn, GC Rieber fondene og Talent Norge. Med assistentdirigentordningen «Karsten Andersen-programmet for unge dirigenter» får talentfulle dirigenter mulighet til å følge sjefdirigent og Bergen Filharmoniske Orkester tett gjennom minst en sesong, inkludert egne dirigentoppgaver. Ingunn Korsgaard Hagen var assistentdirigent i 2023. Som del av «dirigentløftet» i regi av Talent Norge gjennomfører vi workshops for unge dirigenter med orkesteret. I samarbeid med NRK og Festspillene arrangerte vi i november vinnerkonserten i Den norske Solistpris, som veksler årlig med finalekonserten i Edvard Grieg Pianokonkurranse i samarbeid med KODE. Landets eldste talentprogram (siden 1938) for aspirerende solister er De Unges Konsert. Den arrangeres annethvert år og gikk av stabelen i april, støttet av Grieg Foundation.

Digital formidling

Strømmetjenesten Bergenphilive.no er nå godt etablert. Under pandemien hadde vi et digitalt tilbud større enn noen gang. Etter gjenåpningen av samfunnet kan vi vise til en fortsatt intensiv aktivitet og vi har formidlet komplette konserter med programleder, intervjuer og samtaler. 231.999 har fulgt vårt store antall strømminger, hvorav om lag 60% er utenlandsk publikum. Totalt har vi tilbudt ti direktestrømmede konserter og lagt til 13 nye verk, som har resultert i en stor tilvekst til vårt rikholdige digitale bibliotek, som nå omfatter over 200 verk gratis tilgjengelig for alle, verden rundt. Verkene er søkbare på flere kriterier på norsk og engelsk. Gjennom en ny stor fem-årig samarbeidsavtale med Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen ble det fra 2023 muliggjort en teknisk og kunstnerisk kvalitetsutvikling av strømmetjenesten. Strømmingene har nå 4K-kvalitet. NRK-TV har overført to konserter med Bergen Filharmoniske Orkester i 2023. NRK-Radio overførte kun fem konserter. Vi konstaterer med beklagelse at NRK i stadig mindre grad ivaretar sin rolle som allmenkringkaster på vegne av Bergen Filharmoniske Orkester og de øvrige norske orkestrene. NRK la følgelig i 2023 dessverre ned sin tradisjonsrike virksomhet i Grieghallen, og produserer dermed ikke lenger lyd for oss. Ansvaret for, og kostnadene med, lyd- og bildeproduksjon overlates nå i all hovedsak til Musikkelskapet Harmonien selv.

Flere innspillinger ble gjort i løpet av året, og åtte ble utgitt, deriblant innspillinger av Arne Nordheim, Geirr Tveitt, Per Nørgård, Carl Nielsen og Frederick Delius. Sistnevnte er utpekt som referanseinnspilling av Delius' Messe for livet.

Orkesterets innspillinger spilles jevnlig av på NRK Klassisk, BBC 3, Classic FM og andre utenlandske radiokanaler. På NRK Klassisk er Bergen Filharmoniske Orkesters innspillinger trolig de mest spilte. Stiftelsens svært omfattende katalog av utgivelser når et stort, internasjonalt publikum. Den store utbredelsen av musikk innspilt av orkesteret kommer tydeligst til uttrykk gjennom Spotify's brukerregistreringer: Hele 7,5 millioner strømminger av musikk med Bergen Filharmoniske Orkester ble registrert i 2023.

Trafikken på vårt eget nettsted var i 2023 ca. 1.007.000. Orkesteret har en aktiv og synlig tilstedeværelse på sosiale media med særlig fokus på Facebook og Instagram, men også på Twitter, Spotify, LinkedIn og YouTube, med til sammen 39.705 følgere.

Vår satsning på digital formidling og strømming vil bli videreført og videreutviklet. Digital distribusjon vil bli enda viktigere når det gjelder publikumsutvikling fremover, også for å engasjere nye grupper inn til våre konserter i Grieghallen. Bergen Filharmoniske Orkesters analoge og digitale tilstedeværelse vil på sitt beste kunne bygge hverandre synergisk og gjøre orkesteret og den klassiske musikkens samlede publikum større og sterkere.

ØKONOMI

Selskapet hadde totale driftsinntekter inkl offentlige tilskudd på i alt 217,0 mio. Av dette utgjorde egne inntekter rekordhøye 54,0 mio, dvs 25%.

Selskapet er privilegert med flere generøse støttespillere. Samarbeidet med Meteva v/Trond Mohn står i en særstilling. Trond Mohns store generøsitet over lang tid har gitt oss et formidabelt handlingsrom. Våre viktige samarbeidsavtaler med Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen og Grieg Foundation er blitt fornyet fra 2023. Alle disse støtter selskapet med betydelige beløp og bidrar til at Bergen Filharmoniske Orkester videreutvikles som et ledende symfoniorkester og Musikkelskapet Harmonien som en moderne kulturinstitusjon. Vi er dypt takknemlige for disse givernes formidable støtte og engasjement. Det er like fullt meget bekymringsfullt og en sterk indikasjon på svekkede offentlige rammebetingelser at vi også for 2023 har måttet trekke ekstraordinært mye på forskuddsbetalte gavemidler, også til den ordinære konsertvirksomheten. Samlet er det resultatført 31,7 mio. Vi er samtidig meget fornøyde med å ha oversteget budsjettmålet for abonnements- og billettinntekter og har kunnet inntektsføre rekordhøye 12,6 mio. Honorarer ifbm turné- og samarbeidsprosjekter utgjør 5,7 mio. Endelig er vi svært takknemlig for at Musikkelskapet Harmoniens Fondsforvaltning har bevilget 4,0 mio til turné- og konsertproduksjoner i 2024.

Selskapet har en løpende avtale om tjenstepensjon etter Lov om innskuddspensjon. Over tid gir denne større grad av forutsigbarhet og lavere kostnader. Som følge av arbeidskonflikten mellom LO-Stat og Spekter er det fra 1.12.2022 også etablert tilbud om en hybrid tjenstepensjonsordning. Den lukkede ytelsesordningen medfører fortsatt til dels betydelige svingninger i de aktuarmessig beregnede kostnadene. Dette illustreres ved det faktum at aktuarene ved utgangen av regnskapsåret har beregnet en uforutsett engangskostnad på 5,4 mio, i hovedsak pga redusert diskonteringsrente. Det ble samlet resultatført 17,0 mio i pensjonskostnader for 2023, mot 8,9 mio i 2022.

Årets investeringer på 1,1 mio har gått til fornyelse og oppgradering av møterom, fotoutstyr, programvare, instrumenter samt orkesterutstyr.

Stiftelsen har ikke anledning til å oppta lån uten Kulturdepartementets godkjenning og har av den grunn ikke langsiktig lån.

Netto kontantstrøm fra årets drift er negativ med kr 20,3 mio, men med en samlet likviditetsbeholdning ved årsslutt på 29,6 mio. Den negative kontantstrømmen skyldes hovedsakelig oppløsning av kortsiktig gjeld gjennom uttak av forskuddsbetalte gavemidler. I tillegg kommer premiefondsreserver på 23,9 mio, men også denne reserven er synkende. Stiftelsens likviditet er for så vidt ennå relativt tilfredsstillende, delvis pga forskuddsbetalte gavemidler, men likviditeten utvikler seg negativt. og vil fra 2025 kunne bli kritisk.

Stiftelsen har kunnet resultatføre netto 2,1 mio fra finanspostene, noe som er 1,4 mio høyere enn budsjett.

Årsresultatet viser etter dette et bokført underskudd på 4,3 mio. Hovedårsaken til underskuddet ligger i den uforutsette engangskostnaden påført pr. 31.12. knyttet til pensjonsordningene. Uten denne ville resultatet vært positivt. Styret har besluttet at underskuddet føres mot egenkapitalen, som ved utgangen av 2023 dermed er negativ med 1,8 mio. Egenkapitalsituasjonen er bekymringsfull.

Det er ikke tegnet egen ansvarsforsikring for styrets medlemmer eller for administrerende direktør.

Etter styrets oppfatning har Stiftelsen Musikksekskapet Harmonien i 2023 oppfylt de resultatkrav som Kulturdepartementet har satt for driften, så langt dette har vært mulig sett i forhold til det reduserte økonomiske handlingsrom knyttet til utviklingen i statens rammetilskudd.

Styret legger til grunn at driften kan fortsette.

ORGANISASJON

Styrets sammensetning har vært uendret gjennom beretningsåret. Pr. 1.1.2024 oppnevnte staten tre nye styrerepresentanter. Audun Hasti ble oppnevnt som ny styreleder etter Egil Herman Sjursen, som fratrådte etter 8 år i styret. Ivar Chelsom Vogt og Harpreet Bansal er også oppnevnt som nye styremedlemmer. For Musikksekskapet Harmoniens Fondsforvaltning har Harmoniens Venner oppnevnt Anders Nome Lepsøe som ny nestleder i styret. Per Magnus Finnanger Sandsmark og Ylva Schwencke fratrådte. Det nye styret vil rette en stor takk til de fratrådte styremedlemmene og i særdeleshet til Egil Herman Sjursen for stor innsats.

Ved utløpet av 2023 talte orkesteret 95,2 fast tilsatte musikerårsverk. 5,8 stillinger var ubesatt. Utover de fast ansatte har selskapet registrert 502 midlertidige engasjementskontrakter for ekstra orkestermusikere, med tillegg av et stort antall solister, dirigenter og andre oppdragstakere i løpet av 2023. Det var 23,4 faste årsverk i produksjon, administrasjon og ledelse.

Organisasjonen inkluderer også et stort antall frivillige medarbeidere. Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester utgjør om lag 130 unge musikk talenter. Bergen Filharmoniske Kor ble fra 1.12.2022 fullt og helt innlemmet i selskapets organisasjon og utgjorde ved utgangen av året 120 kvalifiserte korsangere.

Musikksekskapet Harmonien har som mål å være en arbeidsplass med full likestilling mellom kjønn og selskapet skal aktivt hindre diskriminering og trakassering. Selskapets policy er at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering.

Gjennom selskapets innarbeidete prosedyrer for rekruttering til ledige stillinger og rutiner for avansement,

ser vi ingen eksplisitt risiko for å hindre likestilling i virksomheten. Rekrutteringsprosedyrene er åpne og er forankret i interne samarbeidsorgan. Det samme gjelder lønnsfastsettelsen, som skjer på basis av et kollektivt forhandlet avtaleverk. Prinsippet om lik lønn for likt arbeid eller for tilsvarende stilling gjelder. Vi vurderer at disse prosedyrer dekker formålet med den lovfestede arbeidsmetodikken i Lov om likestilling og forbud mot diskriminering, men vi vil søke å etablere den som metodikk fremover. Relativ forskjell i avtalt lønn i oversikten nedenfor skyldes variasjoner mellom kjønnene mht faktisk ansiennitet og tilhørighet i stillingskategorier.

Kjønnslikestilling:	Kvinner	Menn	Totalt	Andel kvinner
Opplysning om fordeling kvinner/menn for faste ansatte.	60	62	122	49,2 %
Opplysning om fordeling kvinner/menn for midlertidige ansatte.	59	99	158	37,4 %
Gjennomsnitt antall uker foreldrepermisjon for kvinner og menn	16,3	13		
Informasjon om ansatte i deltidsstillinger (kjønnsforskjell i antall eller prosent)	2	1		
Opplysninger om lønnsforskjeller på ulike stillingsnivå/grupper				Avtalt lønn forskjell kvinner ift menn
- alle gjennomsnittslønn				95,6%
- musikere gjennomsnittslønn				95 %
- stab gjennomsnittslønn				89,9 %
Opplysninger kjønnsfordeling på ulike stillingsnivåer/grupper				Andel kvinner
- alle	60	62	122	49,2%
- musikere	47	51	98	48%
- stab	13	11	24	54,2 %
Opplysninger om ansatte som jobber ufrivillig deltid (kjønnsforskjell i antall eller prosent)	0	0	0	Ingen

Personalmessig er Stiftelsen meget bredt sammensatt med hensyn til etnisitet og opprinnelsesland. Over 20 ulike nasjonaliteter er representert blant musikerne. Rekrutteringsprosessen er åpen og internasjonal.

De administrative ledelses- og støtteressurser er meget gode og stabile. Det har vært gjennomgående høy arbeidsbelastning for administrativt og produksjonsrettet personell.

Arbeidsmiljø og HMS

Sykefraværet i stiftelsen var på totalt 3,6 % i 2023 (mot 5,3 % i snitt de foregående tre år). Det er ikke rapportert om arbeidsulykker i løpet av året.

Det systematiske HMS arbeidet skjer i tett samarbeid med verneombudene både gjennom Arbeidsmiljøutvalget og den daglige interaksjonen med vernetjenesten. Arbeidsmiljøutvalget gjennomfører årlige risikovurderinger og vedtar en handlingsplan med konkrete tiltak. I tillegg har institusjonsledelsen jevnlig kontakt- og drøftingsmøter med de ansattes tillitsvalgte. Samarbeidet har vært konstruktivt og bidratt positivt til driften.

I 2023 har vi fortsatt arbeidet aktivt med ergonomi. Vi har et ukentlig tilbud om yoga i samarbeid med Yogarommet. Vi har også et jevnlig tilbud om forebyggende trening med Scenekunstklinikken og Alexanderteknikk. Vi har hatt fortsatt søkelys på forebygging av hørselsskader. Det er for første gang gjennomført en systematisk gjennomgang av samtlige programmer for sesongen 23- 24 med tanke på tilrettelegging og forebygging av hørselsskader. Alle nyansatte blir sendt til hørselskontroll og får tilbud om formstøpte ørepropper. Vi prøver kontinuerlig ut nye ørepropper som kommer på markedet.

Høsten 23 har vi gjenopptatt utprøvingen av scenelys med tanke på å forbedre arbeidslyset for musikerne. Etter flere år har vi nå kommet fram til en ny løsning som blir montert sommeren 24.

Vi ønsker å styrke tilbakemeldingskulturen i virksomheten. I den forbindelse ble det høsten 23 holdt kurs for gruppeledere i «Den nødvendige samtalen». En styrking av gruppelederne er også viktig i forbindelse med det store generasjonsskiftet vi står foran. Arbeidet med generasjonsskiftet vil være viktig framover.

Klima og ytre miljø

Selskapet er Miljøfyrtårn-sertifisert. Det er etablert en frivillig Miljøgruppe bestående av musikere og administrativt ansatte. Gruppen legger de systematiske planer for arbeidet. HR-sjefen har det formelle ansvaret.

Vi har etablert en reisepolicy som direkte påvirker hvordan vi planlegger turnéene våre. Alle vikarer blir oppfordret til å reise med tog eller buss dersom det er mulig. Videre er miljø lagt inn som et av kriteriene ved anbud og innkjøp.

I 2023 har vi gjennomført en klesbyttedag. Her deltok BFUng, orkesteret, koret, Grieghallen AS og Bergen Nasjonale Opera. Høsten 2023 arrangerte vi også en frivillig strandryddingsdag i samarbeid med Bergen og Omland Friluftsråd, med godt oppmøte fra administrasjon og orkester. Flere hundre kilo avfall ble plukket.

I samarbeid med Grieghallen AS arbeider vi kontinuerlig med energiøkonomisering og avfallshåndtering.

UTSIKTENE FREMOVER

Bergen Filharmoniske Orkester er i dag et symfoniorkester i europeisk toppklasse. Også det nærmeste halvannet året vil preges av det gode samarbeidet med vår sjefdirigent Edward Gardner; et dirigentpartnerskap av uvurderlig betydning for orkesteret, men som avrundes sommeren 2024. Det pågår et kontinuerlig arbeid med søk etter Edward Gardners etterfølger, men det må påregnes at en ny sjefdirigent først kan komme på plass et år eller to senere. Vi er i den forbindelse ekstra tilfreds med at Sir Mark Elder, en nestor i britisk musikkliv, vil fortsette sin rolle som første gjestedirigent.

Stiftelsen kan vise til rekordartet tilførsel av private midler, noe som er unikt i norsk orkesterverden. Disse ekstra tilførsler fra privatpersoner og stiftelser har åpnet for nye viktige initiativ og muliggjør hvert år flere prosjekt av stor betydning for den samfunnsrollen Musikkelskapet Harmonien ønsker å spille. Dette vil imidlertid ikke kunne fortsette på sikt. Skal digital produksjon, internasjonal turnering og bred formidling videreføres i det lange løp, må det offentlige ta et større finansielt ansvar.

Dette bildet forsterkes nå i stadig større grad av den akkumulerte underfinansieringen som følger av det årlig realkuttet i statens rammetilskudd som har pågått siden 2015 og som følge av at den statlige gaveforsterkningsordningen er avvirket. Samlet sett utgjør dette nå en årlig underdekning på om lag 10 mio. Dette er ikke institusjonelt bærekraftig. Dersom denne underdekningen fortsetter, vil Musikkelskapet Harmonien stå i alvorlig fare for reduksjon i bemanning, produksjon og formidling. Allerede for 2023 og 2024 har selskapet måttet planlegge med produksjonsfrie uker og reduserte besetningsstørrelser for flere konserter. Dette innebærer kunstnerisk svekkelse, svekket publikumstilbud, det er dårlig samfunnsøkonomi og det svekker dessuten kunstnerøkologien i Norge. Styre og ledelse mener derfor at statens rammetilskudd må økes vesentlig og vil i den forbindelse også påpeke behovet for finansiell likebehandling av landets to nasjonale orkesterinstitusjoner. Det er saklig sett ingen grunn for fortsatt ulikhetsbehandling, idet vårt virksomhetsomfang er minst like stort, om ikke større enn vårt søsterorkester i Oslo. Vi har tatt til orde for å etablere en opptrappingsplan med til sammen 30 mio for det statlige rammetilskuddet til musikkelskapet. Musikkelskapet Harmonien med Bergen Filharmoniske Orkester som spydspiss har utviklet seg til et internasjonalt nivå både i kvalitet og omfang. Dette bør anerkjennes tydeligere og understøttes sterkere fra statens side bedre enn hva tilfellet er i dag. Vi anerkjenner likevel at staten viser vilje til en opptrapping gjennom den første, dog beskjedne, økningen i rammetilskuddet som ble tildelt for 2024.

Det bør være en nasjonal ambisjon å ha to likestilte internasjonalt orienterte symfoniorkestre som virker gjensidig utfordrende på hverandre og dermed også berikende for norsk kulturliv.

Det må være et mål å sikre full orkesterstørrelse og muliggjøre videreutvikling av kunstnerisk produksjon og formidling i Musikkelskapet Harmonien, og derigjennom sikre en formåls effektiv utnyttelse av den nasjonale orkesterinstitusjonens potensial.

Den opera-symfoniske institusjonsklyngen i Bergen

Den opera-symfoniske klyngen i Bergen, bestående av Musikkelskapet Harmonien, Bergen Nasjonale Opera og Edvard Grieg Korene, er i dag med på å sette agendaen for kvalitet, nyskaping, formidling og talentutvikling innenfor sine kunstfelt nasjonalt.

Denne klyngen utgjør det største og viktigste kontrapunkt til hovedstadens opera- og symfoniske virksomhet, noe som i seg selv er av stor betydning for en dynamisk kunstutvikling på dette feltet i landet vårt. Bergen som landets nummer to-by bør tilkjennes en særskilt utfordrer-rolle og må følgelig gis mulighet til å utvikle denne institusjonsklyngen i tråd med en slik rolleforståelse. Disse institusjonene trenger et felles løft.

Bergen må nå forventes å kunne ta et nytt steg fremover de nærmeste år som kulturby. Økt opera-, musikkteater- og konsertproduksjon, økt vekt på formidling og talentutvikling mv tilsier at antall musikere i Bergen Filharmoniske Orkester må økes og antall sangere i Edvard Grieg Kor må økes. Bergen Nasjonale Operas produksjonsrammer er kritisk underfinansiert og må styrkes vesentlig. Bergen har engasjerte private støttespillere som gjerne bidrar betydelig, men en styrking av institusjonsrammene er først og fremst en offentlig oppgave.

Nytt musikkteater- og konserthus på Edvard Griegs plass

Ikke minst i et slikt perspektiv trenger Bergen å få styrket de romlige rammene for de nevnte institusjonene. Byen og regionen trenger en utvidet fysisk infrastruktur som legger til rette for høykvalitets kunstutøvelse, formidling, publikums- og talentutvikling; vi trenger å skape åpne og inviterende møteplasser mellom kunsten og publikum. På dette feltet har Bergen stått på stedet hvil i alt for lang tid. Bergen trenger et nytt musikkteater- og konserthus i samspill med Grieghallen som styrker Bergen og Vestlandets kunstneriske kraftsentrum og som kan løfte regionens kulturliv for kommende generasjoner. Musikkelskapet Harmonien har tatt et betydelig eierskap i dette, og sammen med Bergen Nasjonale Opera og Grieghallen as lanserte vi i 2018 et forslag om å bygge en

mellomstor scene og sal delvis nedsenket under bakken ved Grieghallen og utvikle Griegkvartalet til en samlende arenaklynge. Det er svært tilfredsstillende å konstatere at denne prosjektidéen er blitt tatt godt imot i det offentlige rom. Den er kommet inn på prioritert plass i Bergen kommunes kulturarenaplan og private givere – Per Grieg sr, Trond Mohn og Espen Galtung Døsvig, sammen med støtte fra kommunen og fylket, gjorde det mulig med utarbeidelse av en skisserapport i 2019. Partene arbeider aktivt for å realisere denne planen. Vi har siden 2021 arbeidet med gjennomføring av bl.a. planprogram og reguleringsplan for området, og det gjennomføres nå en internasjonal arkitektkonkurranse (plan og design). Det er tilfredsstillende at Grieghallen Utbygging as er etablert og at private støttespillere og kommunen og fylket aktivt støtter prosjektet. Også Den Nationale Scene er nå kommet med som aksjonær. Vi er glade for at staten for 2021 bidro med støtte til prosjektplanleggingen og ga tiltaket positiv omtale. Men staten må nå sammen med kommunen og fylket følge videre opp med støtte til den videre planlegging. Ambisjonen er å videreutvikle prosjektet til et såkalt «gryteklart» nivå, slik at en endelig beslutning om realisering kan fattes i 2025, med sikte en ferdigstillelse og åpning i 2030/31.

TAKK

Styret og administrerende direktør ønsker å takke alle ansatte for stor innsats og sterkt engasjement gjennom dette første fulle driftsåret etter pandemien. Ikke minst takker vi publikum, sponsorer og samarbeidspartnere for engasjement og trofasthet. Vi har sterk tro på den klassiske og symfoniske musikkens betydning og er trygge på at konserter og forestillinger er samfunnsmessig viktige møteplasser. Sammen med andre kunstneriske ytringsformer er den klassiske og symfoniske musikken et lim i samfunnet, en forebyggende kraft for helse og skaper av opplevelse av meningsfylt liv for den enkelte. Vi ser frem til fortsettelsen!

Bergen, 19. februar 2024

Audun Hasti
Styreleder

Anders Nome Lepsøe
Nestleder

Harpreet Bansal

Arne Tveit Faannessen

Jeffrey Marquardt

Vidar Nordli

Elin Sarai

Ivar Vogt

Bernt E. Bauge
Adm. dir.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

Audun Leiv Hasti

5abeaee0-4ad0-43cb-9ec2-79ea53f73883 - 2024-03-04 14:00:20 UTC +02:00
BankID - da9a72f8-c4cb-4412-ba20-88871b351098 - NO

Harpreet Bansal

f12d75ed-1c6f-44d3-9132-19af87aab703 - 2024-03-04 14:00:25 UTC +02:00
BankID - f8939077-6249-4297-bcda-7c8aa7871719 - NO

Vidar Nordli

2ff5f3d4-9786-4dfa-8d10-0d17d8af960d - 2024-03-04 14:15:01 UTC +02:00
BankID - c125b67e-6349-470b-98f9-772fbb7ad3fb - NO

Elin Inderjit Sarai

3a06a317-7e0a-40db-bbfc-350f0fae9ece - 2024-03-04 14:45:38 UTC +02:00
BankID - e6cbfe83-1401-454f-8c1a-8e93d26cd724 - NO

Anders Nome Lepsøe

374a9f6b-7d7a-4d74-8807-bd50c5c82884 - 2024-03-05 02:18:39 UTC +02:00
BankID - 06ca74d1-917a-4251-8e02-33675a37ce23 - NO

Jeffrey Robert Marquardt

1e8610f7-b0fa-4908-b1f4-f2dba1fa2557 - 2024-03-05 11:00:09 UTC +02:00
BankID - 60267d48-beb6-4df2-a8b2-8dfdfce7cc6a - NO

Arne Tveit Faannessen

6ce1a610-f61f-44c4-ae1f-b25c338261f4 - 2024-03-05 15:11:07 UTC +02:00
BankID - 4ab09bc8-711a-4638-8e4a-4181c48800c2 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmeckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/4ca5c4e1-0f95-4165-a22b-9dd0cf3aae18>

visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 10 pages before this page
Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

Bernt Einar Bauge

5bb2408c-c82f-4642-9cf5-2031ef7aa03e - 2024-03-07 08:44:26 UTC +02:00
BankID - 3cfe51e9-3cae-49c6-9799-ae182f79dc0 - NO

Ivar Chelsom Vogt

7c7c8ddc-a91a-4a20-826a-11c752fe956b - 2024-03-07 10:48:24 UTC +02:00
BankID - 69093580-02b8-43be-8611-b21c6f2bca7c - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/4ca5c4e1-0f95-4165-a22b-9dd0cf3aae18>

visma sign
www.vismasign.com

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Thormøhlens gate 53 D, 5006 Bergen
Postboks 6163, 5892 Bergen

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Building a better
working world

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike stiftelsen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Uavhengig revisors beretning - Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien 2023

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo Dokumentnøkkel: 83EE8-V75B5-QQTH5-AVCPO-JJ3ZO-CCOXO

Bergen, 27.02.2024
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Eirik Moe
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnøkkel: 83EE8-V75B5-QQTH5-AVCPO-JJ3ZO-CC0XO

Uavhengig revisors beretning - Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien 2023

A member firm of Ernst & Young Global Limited

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Eirik Moe

Oppdragsansvarlig partner

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5994-4-673444

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-02-27 08:16:05 UTC

Eirik Moe

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5994-4-673444

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-02-27 08:16:05 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 83EE8-V75B5-QQTH5-AVCPO-JJ3ZO-CCOXO

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Resultatregnskap 2023

(alle tall i tusen)

	Noter	2023	2022
Driftsinntekter			
Tilskudd Kulturdepartementet (kap 323-70)		160 535	154 890
Tilskudd KUD gaveforsterkning (kap 325-85)		0	250
Billettinntekter		12 566	9 476
Andre inntekter		43 904	43 717
Sum driftsinntekter	2	<u>217 005</u>	<u>208 333</u>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	3,4	135 886	132 191
Pensjonskostnader	4	17 475	8 502
Avskrivninger	5	1 504	1 404
Andre driftskostnader	6	68 570	70 293
Sum driftskostnader		<u>223 435</u>	<u>212 390</u>
Driftsresultat		<u>-6 430</u>	<u>-4 057</u>
Rente/finansinntekter		2 191	562
Finanskostnader		128	972
Overskudd (+)/ Underskudd (-)		<u>-4 367</u>	<u>-4 467</u>
Disponering årets resultat			
Overført fra (-)/til (+) annen egenkapital		-4 367	-4 467
		<u>-4 367</u>	<u>-4 467</u>

**MUSIKKSELKAPET
HARMONIEN**

Balanso 31.12.2023

(alle tall i hele tusen)

	Noter	2023	2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Instrumenter, noter, inventar, m.m.	5	20 169	20 535
Fast eiendom	5	9 633	9 633
Investering i andre selskap	7	75	75
Fordringer			
Kontolån til staten	8	2 500	2 500
Sum anleggsmidler		<u>32 377</u>	<u>32 743</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		128	2 607
Andre fordringer		10 054	1 628
Sum fordringer		<u>10 182</u>	<u>4 235</u>
Finansielle instrumenter			
Bankinnskudd	9	13 555	26 803
Markedsbaserte verdipapirer	10	13 083	20 205
Sum finansielle instrumenter		<u>26 638</u>	<u>47 008</u>
Sum omløpsmidler		<u>36 820</u>	<u>51 243</u>
Sum eiendeler		<u>69 197</u>	<u>83 986</u>

Regnskap 31.12.2023

(alle tall i hele tusen)

	Noter	2023	2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		4 791	4 791
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		-2 303	2 164
Årets resultat		-4 367	-4 467
Sum egenkapital	11	<u>-1 879</u>	<u>2 488</u>
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelse	4	26 194	20 758
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 603	5 086
Skyldige offentlige avgifter		8 056	7 177
Annen kortsiktig gjeld		30 223	48 477
Sum kortsiktig gjeld		<u>44 882</u>	<u>60 740</u>
Sum gjeld og egenkapital		<u>69 197</u>	<u>83 986</u>

Bergen, 19. februar 2024

Audun Hasti
Styreleder

Anders Nome Lepsøe
Styrets nestleder

Harpreet Bansal

Arne Tveit Faannessen

Vidar Nordli

Jeffrey Marquardt

Elin Sarai

Ivar Chelsom Vogt

Bernt E. Bauge
Administrerende direktør

org. nr 976619005

Side 2 av 2

MUSIKKSELSKAPET HARMONIEN

Noter til regnskapet 2023

NOTE 1: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen et år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Kortsiktig fordringer er nedskrevet med avsetning til forventet tap.

Varige driftsmidler

Anleggsmidlene er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom det inntreffer et vesentlig verdifall som ikke forventes å være av forbigående art. Varige driftsmidler avskrives over forventet levetid. Direkte vedlikehold kostnadsføres under driftskostnader, mens påkostninger og forbedringer tillegges driftsmiddelet og avskrives i takt med dette.

Pensjoner

Det vises til note 4.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Likviditetsbeholdning omfatter kontanter og bankinnskudd.

Inntekter

Billettinntekter inntektsføres når konserten gjennomføres. Abonnementsinntekter periodiseres og inntektsføres jevnt i forhold til de forestillinger det gjelder. Sponsorinntekter inntektsføres ihht. gjennomføringen av det aktuelle prosjekt som støttes.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Kortsiktige plasseringer:

Kortsiktige plassering (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Dersom finansielle omløpsmidler oppfyller krav til eierspredning og likviditet, vurderes omløpsmiddelet til virkelig

NOTE 2: Driftsinntekter

Driftsinntektene på kr 217 millioner i 2023 består av:

Tilskudd fra Kulturdepartementet utgjør kr 160,5 millioner hvorav 5,335 millioner er øremerket renter og avdrag til Grieghallen IKS for den statlige andelen av rehabiliteringsprosjektet ved Grieghallen.

Billettinntektene utgjør kr 12,6 millioner.

Øvrige inntekter på kr 43,9 millioner består av gavemidler, honorarer fra samarbeidsprosjekter og turnéer, tilskudd fra Talent Norge, mm.

Følgende har bidratt til prosjekter og programmer i 2023:

Staten v/Kulturdepartementet, Bergen Kommune, Vestland fylkeskommune,

Meteva as v/Trond Mohn, Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen,

G C Rieber Fondene, Grieg Foundation,

Bergens Tidende, Talent Norge as,

Stiftelsen Musikksekskapet Harmoniens Fondsforvaltning, Harmoniens Venneforening

NOTE 3: Antall ansatte og lønn til ledende personer

Stiftelsen hadde gjennomsnittlig 123 årsverk fastlønnnet og på lengre kontrakter i 2023.

Utbetalt lønn for administrerende direktør er kr 1.494.600. Andre lønnsrelaterte ytelser utgjorde kr 6.150. Pensjonsordning på lik linje med andre ansatte kommer i tillegg.

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for administrerende direktør, styremedlemmer eller deres nærstående. Samlet lån til de ansatte er kr 140.03.

Styrehonorarer er utbetalt med kr. 496.000.

Revisjonshonorar i 2023 var kr. 320.800 inkl. mva.

NOTE 4: Lønns- og pensjonskostnader

(Alle tall i hele 1.000)

	2023	2022
Lønn og honorarer	121 383	118 127
Arbeidsgiveravgift	14 161	13 697
Andre ytelser	342	367
Sum lønnskostnader	135 886	132 191
Pensjonskostnader	17 475	8 502

PENSJONER

Fom 1.12.2022 har Stiftelsen etablert hybrid tjenestepensjon i tillegg til innskuddspensjonsordningen fra 1.7.2016, samt at ytelsespensjonsordningen ble beholdt for de elste arbeidstakene.

Stiftelsen balansefører fortsatt pensjonsforpliktelser og midler opptjent frem til tidspunktet for avslutning for den kollektive ytelsesordningen. NRS' anbefalinger knyttet til økonomiske forutsetninger legges til grunn ved beregning av pensjonsforpliktelsen samt tilhørende midler og årlig kostnad.

Stiftelsen har AFP-ordning. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene. Premien i 2023 utgjør 2,6 % av lønn mellom 1 og 7,1G.

Musikernes lovfestede særaldersgrense på 65 år ble opphevet av Stortinget med virkning fra 1.4.2016.

For å sikre arbeidstakere over 55 år per 1. juli 2016 et samlet pensjonsnivå tilsvarende offentlig tjenestepensjon, er det etablert en overgangsordning i form av en driftspensjon. Pensjonsnivået er satt til minimum 66 % korrigeret for eventuell levealdersjustering og forutsatt full opptjening. Beregningene foretas på faktisk fratredelsestidspunkt, og driftspensjonen utbetales livsvarig, tidligst fra 62 år. Som følge av regelendring er driftspensjonsordningen tilbakeført til KLP for disse arbeidstakerne. Disse arbeidstakerne er ikke omfattet av AFP.

Gavepensjon ved fratredelse mellom 64 og 67 år.

Det er etablert en ordning der musikere i orkesteret som frivillig velger å fratre mellom fylte 64 og 67 år, ytes en gavepensjon ihht følgende tabell:

4G ved fratreden mellom 66 og 65 år, som utbetales over 3 år

3,5G ved fratreden mellom 65 og 66 år, som utbetales over 2 år

3G ved fratreden mellom 66 og utgangen av måneden en fyller 67 år, som utbetales ved fratredelse

Årets pensjonskostnad:	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 725	2 034
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	5 891	-4 317
Omkostninger	644	924
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-8 359	-5 719
Aktuarielt tap	4 864	2 831
Arbeidsgiveravgift	672	-191
Estimatendring	0	2 888
Premiekostnad innskuddspensjon og AFP	12 038	10 052
Årets pensjonskostnad	17 475	8 502

Finansiell status pr. 31.12:	2023	2022
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	209 394	200 758
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12.	183 200	180 000
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Overgangspensjon for ansatte over 55 pr 1.7.2016	0	0
Netto pensjonsforpliktelse	26 194	20 758
Overfinansierte ordninger ført som langsiktig fordring	0	0
Underfinansierte ordninger ført som langsiktig gjeld	26 194	20 758
Netto pensjonsforpliktelse/-midler	26 194	20 758
Netto pensjonsforpliktelse for ordninger med underdekning	26 194	20 758
Sum netto pensjonsforpliktelse/ -midler	26 194	20 758

Økonomiske forutsetninger:	31.12.23	31.12.22
Diskonteringsrente	3,10 %	3,00 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	3,50 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Forventet regulering av løpene pensjon	2,80 %	2,60 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,80 %	4,70 %
Forventet årlig avgang før/etter 40 år	2% / 0%	2% / 0%
Antall pensjonister	61	55

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

**MUSIKKSELSKAPET
HARMONIEN****NOTE 5: Instrumenter, noter, inventar og utstyr**

(Alle tall i hele 1.000)

	Kantine	Øvingsrom	Inventar/utstyr	Instrumenter	Noter mm	Sum
Anskaffelseskost						
01.01.	4 517	4 567	12 224	22 163	1 033	44 504
Tilgang	0	0	815	322	0	1 137
Avgang				0		0
Anskaffelseskost						
31.12.	4 517	4 567	13 039	22 485	1 033	45 641
Akk. avskrivninger						
01.01.	1 799	2 039	9 429	9 723	978	23 968
Årets avskrivninger	254	144	700	398	8	1 504
Avgang avskrivning						0
Akk. avskrivninger						
31.12.	2 053	2 183	10 129	10 121	986	25 472
Bokført verdi						
31.12.	2 464	2 384	2 910	12 364	47	20 169
Avskrivningstid	5-15 år	10-20 år	3-10 år	0 - 20 år	5-20 år	

Stiftelsen eier to leiligheter, bokført til samlet anskaffelseskost kr 9,6 millioner som ikke avskrives.

Note 6: Driftskostnader

Andre driftskostnader består av følgende:

Husleie, strøm og oppvarming, renhold, tekniske tjenester og utstyr, noter og instrumenthold, salg og marked, kommunikasjon, kontingenter, avgifter, reise- og oppholdskostnader, data- og kontor, mm

Note 7: Investering i andre selskap

(Alle tall i hele 1.000)

Investeringer i andre selskap er ført etter historisk kostpris

Selskap	Anskaffelsesår	Anskaffelseskost	Eierandel
Kultur Vest AS	2010	25	25 %
Grieghallen Utbygging AS	2020	50	25 %
Sum		75	

Note 8: Fordringer

Stiftelsen mottok i 2001 et tilskudd fra Kulturdepartementet i forbindelse med implementering av pensjonsforpliktelser i stiftelsens balanse.

Tilskuddet står som et avdragsfritt kontolån til staten som forrentes med 2,65 % årlig. Midlene er bundne.

**MUSIKKSELSKAPET
HARMONIEN**

NOTE 9: Bankinnskudd

(Alle tall i hele 1.000)

	2023	2022
Bankkonti med bunden anvendelse		
Skattetrekk	5 226	4 792
Depositum, mm	872	22
Sum bankkonti med bunden anvendelse	6 098	4 814
Bankkonti med fri anvendelse	7 457	21 989
Sum bankinnskudd	13 555	26 803

Note 10: Finansielle instrumenter

(Alle tall i hele 1.000)

Stiftelsen har plassert en andel forskuddsbetalte gavemidler i rentepapirer.

Markedsbaserte verdipapirer pr 31.12.:	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Odin Kreditt B	12 000	13 083

NOTE 11 : Egenkapital

(Alle tall i hele 1.000)

	Grunnkapital	Annen	Sum
IB Egenkapital pr 1.1.	4 791	-2 303	2 488
Årets bevegelse		-4 367	
UB Egenkapital pr 31.12.	4 791	-6 670	-1 879

**MUSIKKSELSKAPET
HARMONIEN****Kontantstrømanalyse 2023**

(alle tall i hele tusen)

	2023	2022
Likvider tilført/brukt på driften		
Årets resultat	(4 367)	(4 467)
Estimatavvik pensjon	0	0
Ordinære avskrivninger	1 504	1 404
Endring pensjonsforpliktelser	5 436	(1 551)
Endring i pensjonsmidler	0	0
Endring i kunder, leverandører	3 996	(1 477)
Endring i varebeholdning	0	0
Endring i andre kortsiktige fordringer / gjeld	(25 759)	(17 251)
Netto likviditetsendring fra årets drift (A)	(19 190)	(23 342)
Likvider tilført/brukt på instrumenter o.l.		
Investering i instrumenter, utstyr, o.l. samt kjøp av leilighet	(1 180)	(2 772)
Salg av anleggsmidler		0
Netto likviditetsendring fra investeringer (B)	(1 180)	(2 772)
Likvider tilført/brukt på finansiering		
Økning/opptak av langsiktig gjeld		0
Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	0	0
Netto endring i likvider gjennom året (A+B+C)	(20 370)	(26 114)
Likviditetsbeholdning 1.1.	47 008	73 122
Likviditetsbeholdning 31.12.	26 638	47 008

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

Vidar Nordli

e5792ac6-c39d-4b50-8f3a-4ddeab271d7a - 2024-02-20 09:17:02 UTC +02:00
BankID - 2d37174e-cd3f-4123-95cb-72f21b963a7c - NO

Arne Tveit Faannessen

0a08b488-6bc5-4ab0-95aa-eadf3a58fed6 - 2024-02-20 09:19:22 UTC +02:00
BankID - 2edfabed-e0dc-40bf-943f-3401b5eb4ae7 - NO

Anders Nome Lepsøe

21262078-4d0f-4fb0-825a-d2b02a313842 - 2024-02-20 09:47:32 UTC +02:00
BankID - 48c90b37-ffb7-4062-8771-364f58e26ee3 - NO

Elin Inderjit Sarai

744bdfa4-3861-402e-a025-57ed9551d17b - 2024-02-20 10:43:33 UTC +02:00
BankID - 985dd42f-9ac2-455f-a649-42c0a7979f7b - NO

Audun Leiv Hasti

d66a4c15-6f20-4e08-842d-588664892c44 - 2024-02-20 11:48:05 UTC +02:00
BankID - 24893453-2c72-43a0-8853-68be0adfaee - NO

Ivar Chelsom Vogt

76d746fa-cece-4e72-90fb-d78a2f0e3af9 - 2024-02-20 13:17:45 UTC +02:00
BankID - c8394fa2-feaa-425c-820c-f002f44ae574 - NO

Jeffrey Robert Marquardt

b6f3b938-b336-4611-a3a4-c51eec7b5aea - 2024-02-20 13:44:34 UTC +02:00
BankID - 44183b0c-b306-47b7-9246-e127aee64337 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmeckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/a0926b8a-7515-4a2f-8178-60d24f385c24>

visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 10 pages before this page
Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

Bernt Einar Bauge

1089216d-658d-49fd-9b7d-67a675e15470 - 2024-02-21 16:39:23 UTC +02:00
BankID - 24cbaeee-973e-4f91-814d-7bf6efab49fa - NO

Harpreet Bansal

147315b4-16a9-479d-b407-63b62d444853 - 2024-02-22 14:04:57 UTC +02:00
BankID - cbff851c-e8f8-478a-b000-f90acdbc04ad - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/a0926b8a-7515-4a2f-8178-60d24f385c24>

visma sign
www.vismasign.com